

Sesida dals

15 d'avrigl 2025

Communitgà ils

16 d'avrigl 2025

Protocol nr.

277/2025

Incumbensa Della Cà

concernent ina nova via da colliaziun tranter Brusio e Viano

Resposta da la Regenza

La Regenza è conscienta dal privel da crudada da crappa sin tscherts trajects da la via da colliaziun tranter Brusio e Viano ed è s'exprimida en il passà gia pliras giadas en il Cussegl grond davart il tractament e davart il proceder concernent l'augment da la segirezza sin la via da Viano, l'ultima giada en il rom da la risposta a l'incumbensa Della Cà ch'era vegnida inoltrada en la sessiun da favrer 2022 (conclusa da la Regenza dals 19 d'avrigl 2022 [prot. nr. 352/2022]). Dapi lura n'èn las cundiziuns generalas betg sa midadas. Igl è anc adina in giavisch da la Regenza da render pli segira la colliaziun stradala tras investiziuns en ovras da protecziun correspundentas. La finamira è en emprima lingia quella da cuntanscher la limita per la ristga individuala da mort tenor l'Uffizi federal d'ambient (UFAM). I sto dentant er vegnir resguardà, che la Regenza è intimada d'utilisar las resursas finanzialas a moda economica. Per realisar projects da vias stoi – sut quest aspect – vegnir tegnì quint da la relaziun tranter ils custs ed il niz. En concordanza cun il program da la Regenza respectiv e resguardond ils meds previs en il plan da finanzas cuntegna il program da construcziun da vias tranter auter las ponderaziuns areguard la priorisaziun dals projects da vias.

L'Uffizi da construcziun bassa dal Grischun (UCB) ha elavurà en il passà tranter auter pliras variantas cun tunnels e/u cun gallarias per l'avertura da Viano. Quellas variantas gidassan bain a meglierar decisivamain la segirezza dal traffic, ma avessan – cun custs da 50 fin 85 milliuns francs – ina relaziun disfavuraivla tranter ils custs ed il niz. Las variantas 5b e 6b che vegnan menziunadas en l'incumbensa Della Cà e che sa basan sin in studi da realisabladad dal biro d'inschigneria HMQ SA a Tusaun, ch'il cussegl communal da Brusio ha laschà far, chaschunassan medemamain custs da questa autezza. Er questas novas variantas na pon betg vegnir tratgas en consideraziun pervia da la relaziun tranter ils custs ed il niz. I vegn vitiers che – pervia

da la lunga durada da realisaziun da questas variantes – avessan tuttina stuì vegnir realisadas ulteriuras mesiras da protecziun da plirs milliuns francs sin la via da colliaziun existenta.

I resta il renviament che l'access dad ina fracziun na sto betg avair lieu stringentamain sur ina via ch'è charrabla per vehichels a motor. Excepziunalmain pon vegnir previsas autras soluziuns, en spezial pendicularas (cf. art. 7 al. 7 da la Lescha davart las vias dal chantun Grischun, LVias; DG 807.100). Per render accessibel Viano ha il UCB perquai er examinà en il passà differents concepts da pendiculara che pudessan garantir ina colliaziun segira da Brusio a Viano. En il rom da la realisaziun d'ina colliaziun cun ina pendiculara a Viano stuess percunter la via da Viano tranter Brusio e Viano vegnir cedida a la vischnanca. Resguardond las disposiziuns da la Lescha davart las vias surpigliass il chantun ils custs per realisar e per manar ina pendiculara. Per reducir la chargia finanziaria da la vischnanca è il chantun ultra da quai sa declerà pront da renovar la via da Viano tranter Brusio e Viano e da la surdar en in bun stadi a la vischnanca. La vischnanca n'è betg s'exprimida da princip cunter la soluziun da la pendiculara. Ella desista dentant da la surpigliada dals custs tras il chantun, perquai che quai avess per consequenza, che la vischnanca surpigliass la via da colliaziun. La vischnanca ha empè da quai l'intenziun d'examinar l'onn 2025 in agen concept da pendiculara senza participaziun finanziaria dal chantun e da cumenzar l'onn 2026 cun la planisaziun e cun la realisaziun.

Resguardond tut las circumstanzas duai la via tschernida vegnir mantegnida. Il UCB è actualmain londervi d'elavurar in project per l'engrondiment da la via da Viano conform a la situaziun e da realisar a chaschun da questa renovaziun mesiras da segirezza supplementaras per plirs milliuns francs.

Sa basond sin questas explicaziuns propona la Regenza al Cussegl grond da refusar questa incumbensa.

En num da la Regenza

Il president:

Il chancelier:

Marcus Caduff

e.sub. C. Hartmann Lütcher